

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. шл. 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 злот.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 24-00 „
Річно 48-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
Фр. Чехословаччини 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
7-50 злот.

Телеф. Редакції 29-41.
„Друкарня“ 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Представники УПР у голови Ради Міністрів М. Косцялковського.

В понеділок, 18. листопада ц. р., прийняв пре-
зидент М. Зиндрам-Косцялковський українських
представників в особах послів Вас. Мудрого, Вол.
Цеменича і сен. Ост. Луцького на довгий аудієнції
для обговорення цілої низки актуальних справ.

Крім прем'єра М. Косцялковського в конференції
взяв участь міністер внутрішніх справ В. Рачко-
вич і державний підсекретар у посольстві Ради Мі-
ністрів п. Гжибовський.

Скреслення 90 прц. залеглостей в обезпечальнях

Суспільні обезпечальні видалили списки за-
леглостей, які винні приватні підприємства за-
безпечити службовців за перший піврік ц.
р. Ці залеглості дістали до величезної суми
22.338.028 злот. Наслідком урядового розпорядку

про полекші у оплаті залеглостей передбачують,
що майже 90 прц. залеглостей буде скреслених чи-
тм зачислених на рахунок нестягнаних сум. Та-
ким чином прийдеться статнути тільки 10 міль-
онів злот.

Невже димісія през. Масарика?

„Дейлі Мейл“ поміщує сензаційну вістку
з Чехословаччини, що президент Масарик рі-
шився при кінці цього року уступити зі свого
становища. Англійський щоденник повідомляє,
що наслідником теперішнього президента буде

мабуть теперішній міністер зкордонних справ
д-р Бенеш, якому Масарик помагав би до кінця
свого життя. На місце д-ра Бенеша міністром
зкордонних справ став би чеський посол у
Парижі Осуський.

Завзятий опір аб.синців.

ПАТ подає такі вістки з абісинських фрон-
тів 20 листопада: На північному фронті у про-
вінціях Геральта, Тембієн і Шіре були вчора
визнані бої в різних точках. Партизанські
абісинські відділи, що разом мають мабуть
всього 10.000 людей, повздержують зовсім даль-
ший похід італійців у напрямі на південь від
Макале. Ліве італійське крило на північному
фронті скріплене підтримкою султана Біру, хоч
справжній терен цього султанату є в межах
італійської Еритреї. За англійськими інформа-
ціями італійська армія хоче, заки ще приїде
кисень, Бодолю закінчити операції у Тембіні,
не зважаючи на важкі топографічні умовини.

На південному березі ріки Такасе абісинці
кілька разів намагалися перейти на той бік рі-
ки, але їх відперли. Тому, що італійські дже-
рела повідомляли, будьтоби в битві під Буя зги-
нуло 5000 абісинців, абісинський уряд звернувся
телеграфічно до раса Сеюма, домагаючись
інформації. У відповідь раса Сеюма повідомив,
що в битві між Макале й Антабю від бомб
італійських літаків 19 ц. м. загинуло 10 абісинців
та поранено 30.

На сівденному фронті італійська армія на-
магалася вчора відновити похід вперед здовж
ріки Вебі Шебеллі, але абісинці сильно опира-
лись та повздержали італійців.

Марсельський замах.

Закуліс процесу „Усташі“.

ПАРИЖ, 21. 11. ПАТ. Інциденти у процесі
хорватських терористів в Екс-ан-Прованс, про
які ми вже повідомляли, найшли сильний від-
гук у пресі. Головною сильне враження виклика-
ла постановка суду, що відобразила адвокатури
Дебонної престо оборони та скреслила його з
адвокатського списку. Загально переконані,
що рішення суду гостре. Деякі твердять, що
адвокат Дебон хотів викликати інцидент, щоб
закотити хід нарад і не допустити до того,
щоби ствердили відповідальності італійського
підприємства уряду. Ада. Дебон посядає рі-
шення суду теж у політичних мотивах. Бо ма-
буть існувала інша змова проти короля, в якій
організація „Усташі“ не хотіла взяти участі.

Тому суд побоювався, щоб оборона не дока-
зала існування цієї змови на основі дипло-
матичного документу, якого автентичність не
можна було би захитати. Оборонець підкрес-
лює, що про правдивість його слів може свід-
чити те, що закордонні політичні партії двічі
пропонували йому 400.000 франків, щоб він
тільки підкреслив під час судової дебати деякі
речі, що правно не мають ніякого значіння, але
могли би загострити міжнародно ситуацію.

Вчора у процесі не було нових замітливих
подій, хіба те, що з уряду визначили нових
оборонців. Підсудні хорвати знову заявили,
що не будуть відповідати на запити суду.

Ліквідація Торгсінку позбавила Совіти поважного джерела доходу.

„Последнія Новости“ з 18 ц. м. покликаю-
ть на статтю московського кореспондента
„Обсервера“ повідомляють, що з причини лікві-
дації Торгсінку совітський уряд стратить дуже
важливе джерело доходу. В останніх роках
Торгсінку продаючи товари за чужу
валюту і дорожочности, щорічно збирали яких
1.500 тис. фунтів штерлінгів. До цього слід зара-

хувати 5 мільонів фунтів штерлінгів, що вплива-
ли до СССР як перекази від російських емігран-
тів для своїх у СССР. У Москві твердять, що
ліквідацію Торгсінку спричинило те, що держав-
ний банк має тепер дуже великі запаси золота.
СССР має четверте місце у світі по Зм. Держ-
вах, Франції й Англії.

Нові кардинали.

РИМ, 21. ПАТ. Папа назначив на 16. грудня
засідання консистора, на яким покличе 20 нових

кардиналів, у цьому 14 італійців і 6 інших націо-
нальностей.

Перед великими подіями на Далекому Сході.

Львів, 21. листопада.

Італійсько-абісинська війна ще не змінилася у
вирішну стадію; те, що досі відбувалось на цьому
відтинку світової політики, було скорше прольо-
гом до головної дії. Так само й англо-італійський
конфлікт далекий ще від розв'язки. Всесь європей-
ський світ з нетруненням очікує дальшого роз-
витку подій у Африці і на Середземному Морі,
тим більше, що в зв'язку з акцією євипетських на-
ціоналістів положення в Африці ще більше
ускладнилось.

Цей мент цілковитого заборонування європей-
ської політики абісинсько-італійським та італій-
сько-англійським конфліктом зручно використе-
ла Японія, щоб дальше проводити в життя свої
великі плани на азійському материк. Світова
опінія з'яскочена новим сміливим кроком Японії,
що з п'ятиох провінцій Північного Китаю вже тро-
ить нове Манджу-Ко. Правда, повинно ще мають
ніби то зберегти формально-правну неподільність
китайської держави. Північний Китай має дста-
ти лиш автономію і тільки в сфері господарських
інтересів та політики стане цілковито незалеж-
ний від Південного Китаю.

Справді китайська політика, що завжди да-
леко передбачує, спробувала ударемити реалі-
зацію своїх планів Японії і з цією метою чере-
з свого дорадника при китайській уряді викликала
монетарну реформу в Китаю, щоб саме господар-
ськими інтересами сильніше зв'язати китайські
провінції. Бо слід пам'ятати, що вічна китайська
внутрішня анархія, яку все підсилювали великі
держави у власних егоїстичних цілях, значно
ослабила політично-адміністративний зв'язок між
окремими китайськими провінціями та заціпила
в населення зарізки анархії. Безперечно, ця об-
ставина об'єктує Японії реалізацію її планів.

Але не можна думати, що акція Японії не ак-
лине ніякого спротиву. Чейже відомо, що націо-
налістичний рух у Китаю віддавна веде свою
пропаганду і треба признати, що успішно, бо проти
себе вже має політику всіх держав світу, що не хо-
чуть допустити до консолідації та нормалізації
державного життя в Китаю. З другого боку, китай-
ські маси, головно в Північній Китаю, що давно
були предметом комуністичної агітації, вже пе-
рестали бути байдужими до політично-державних
справ. Очевидно, що Совіти, яким безпосередньо
загрожує аріст потуги Японії, не зсипають волю
у поспіші і далі ведуть свою протияпонську полі-
тику в Китаю, використовуючи для своїх цілей
націоналістичний рух серед китайців.

Якби й не було, над Китаєм загрози страшен-
на загроза його поділу. Це вже не відірвання Ман-
джурії, чужої расово. Це — поділ корисних кит-
ських земель, відірвання від китайського націо-
нального материка тих частин, де віками була
столиця держави, та на яких мешкає 100 міль-
онів китайців.

Немає ніякого сумніву, що для Китаю відір-
вання Півночі від Півдня — справжня націо-
нальна трагедія. Тому не дивно, що в Нанкіні ре-
дять Куомінтанг, що не сходився ні разу під ча-
су алексі Манджурії. Невідомо, як поступить
наккінський уряд. Преса подає, що серед кита-
ців навіть зродилась думка про національне об'єд-
нання всіх включно до комуністів. Хто знає, чи
не рішиться навіть Китай на війну. Не виключено
також, що на спілку в Совіти. Адже Совіти до-
бре розуміють, що опанування японцями Північ-
ного Китаю дає би змогу їм оточити Сибір від
Байкалу аж до Великого Океану. А це вже неаб-
яка загроза.

Тому не є великим перебільшенням тверджен-
ня, що вага світової політики виразно переносить-
ся на побережжя Великого Океану, які небезпек
стануть тереном епохальних подій. Само собою
зрозуміле, що значіння цих подій для нашого на-
роду також величезне.

Міські Театри у Львові, п'ятниця 22. листопада

Нині у ВЕЛИКИМ ТЕАТРИ:

ВІДЕНСЬКА РЕВІЯ Грінбавма і Фаркаса
(WIENER AKADEMIETHEATER)

Розправа за вбивство міністра Перацького.

(3-тій ДЕНЬ РОЗПРАВИ).

Зізнання обв. Миколи Лебеда.

В середу пополудні після перерви відновили засідання в год. 13.45. На лаві підсудних в другій а черзі обв. *Микола Лебедь*.

На запит предсідника, чи признається, що від 1931. до 23. червня 1934. працював в ОУН, підсудний намагається щось відповісти в українській мові. Предсідник пригадує йому, що він зобов'язаний складати висноження по польськи. Прокуратор Желенський вносить, щоб судовий з'явись устійний, що сказав підс. Лебедь.

Далі адв. Шлапак, покликуючись на постанову 334 статті к. з. знову заторкує справи мови. Предсідник стверджує, що суд цю справу вже вирішив. Тоді адв. Шлапак противиться, щоб відчитували зізнання підсудних. Прокуратор пропонує, щоб внеску оборонця не брати на увагу, бо він правно не обоснований. При цій сагоді прокуратор стверджує, що коли арештували Лебеда, знайшли у нього лист приватного змісту, який до нього писала його наречена Гнатківська. Лист цей у цілості писаний по польськи. Це свідчить, що Лебедь знає польську мову. Після того предсідник оголосив постанову, того змісту, що Лебедь був попереджений про те, що має зізнаватися по польськи та що він аіанає в непольській мові, отже треба ствердити, що він відмовляє зізнань. Тому суд постановляє відчитати його зізнання, зложений у прокураторських доходженнях та у слідстві.

Прокуратор Рудницький: Мені йде тут про те, щоб докладно засудувати причини, чому суд стверджує, що підсудний Лебедь відмовляється зізнавати. Ця справа не надто ясно спрещована. Треба підкреслити, що підс. Лебедь відмовляється зізнавати тільки тому, що не хоче зізнавати по польськи. Підсудні відмовляються зізнавати по польськи, а всі вони вчилися у польській школі та користали з документів у польській мові. Нині не хочуть говорити по польськи, значить — це політична демонстрація. Очевидно, що в їх поведінці мова дуже добре зрозуміти таку політичну демонстрацію. Але треба виразно і ясно підкреслити, щоб цього але не коментовано, бо це справа, яку дивляться очі Європи. Суд не тому не приймає висножень, що підсудні хочуть їх складати в українській мові, але тому, що в польських судах обов'язує польська мова. Зрештою підс. Лебедь, як і інші підсудні, подрібно зізнавав тільки по польськи у слідстві.

Оборонець підсудного Лебеда адв. д-р *Лев Ганкевич* ставить внесок, щоб суд провірив, чи підс. Лебедь знає польську мову. Бо підс. Лебедь хотів до української гімназії і польської літературної мови не знає, тому не хоче тут у столиці Польщі калічити мови, якої добре не знає.

У зв'язку з цим внеском прок. Желенський стверджує, що Лебедь виразно заявив до протоколу, що згодиться зізнавати тільки в українській мові, хоч польську мову знає.

Предсідник оголошує постанову, що суд не бере на увагу внеску оборонця підс. Лебеда, бо акти справи вказали, що підсудний доволі добре володіє польською мовою.

Після оголошення цієї постанови підс. Лебедь встает і говорить до суду по польськи: „Пане предсіднику, прошу слова“. Потім хоче говорити по українськи, та предсідник відбирає йому голос. Підсудний сідає.

Суд стів відчитувати зізнання підс. Лебеда.

Микола Лебедь переслуханий у слідстві 2., 10., 22. і 25. серпня 1935. р. Я опісля 20. вересня, признався до свого справжнього назвища, бо спочатку казав, що звється *Євген Скиба*; опісля зізнав, що до української гімназії ходив у Львові від 1924—1930. р., що у 1930. р. здав в матуру, однак з недостаточним вислідом.

Підс. Лебедь каже, що перед поліцією скривався тому, що в жовтні 1932. р. на прохання репортера одного українського часопису у Львові написав лист до Ковля до одного знайомого, щоб прислав звіт із заворушень, які були на Волині. Цей аналогичний лист в баганий звіт у двох примірниках: один до часопису у Львові, другий до місця замешкання Лебеда в Стрілеських Нових на адресу одного з його сусідів, Лабяка. Цей поширив цю вістку по селі, про що дізналася поліція, яка перевела ревізію, при чому вказали на Лебеда, як того, що причинився до прислання звіту. Поборючись, щоб його не арештували, скривався у Львові. де мешкав з товаришем Олек-

сандром Соколом при вул. Тарнавського 12. Боявся, щоб його не наїшли у Львові, тому в квітні 1933. р. перейшов польсько-чеський кордон і спершу жив у Празі, відтак в її околиці.

З початком серпня 1933. р. вернувся до Польщі потайки, бо хотів бачитися з батьками. За дві тижні свого побуту в Польщі бачився з батьками, від яких дізнався, що його і далі пошукують, тому вернувся до Чехословаччини. Побув там до грудня 1933. р. Коли довідався, що в Празі перевели арештування серед українців, постановив перейти до Німеччини. Як перейшов кордон, арештувала його німецька поліція і засудила на 8 днів арешту. Після відсидження кари видалили його знову до Чехословаччини. У квітні 1934. р. Лебедь, як зізнає, вдруге перейшов потайки польський кордон, щоб дістатися до Данцігу. Спершу скривався в Карпатах. 4. і 5. травня виїхав до Львова, де 8. травня купив військову книжечку на назвище *Любомира Сваричевського*, заплативши за неї 5 зол. незнайомому мужчии. У Львові ридили йому, щоб підідавав на „свято моря“, бо лекше тоді дістатися до Данцігу. У Львові я околиці був до 14. травня і тоді виїхав до Варшави, куди приїхав 15. травня. На другий день приїхала до Варшави його суджена, з якою в часі свого побуту у Львові успів порозумітися.

З кінцем травня або в початках червня виїхав до Кракова, щоб підшукати собі мешкання, бо гоподина не хотіла довше держати його, незгопошеного. В Кракові був один день, та нічого не полагодив і вернувся до Варшави. У Варшаві бачився з нареченою найбільше 5 разів. 15. червня виїхав з нареченою до Гдині, бо того вечора відідала його наречена і тоді обоє чули телефонічну розмову його господині. З розмови довідчався, що мін. Перацького вбили українці. Тоді Лебедь постановив виїхати до Данцігу, бо боявся, що поліція, шукаючи вбивника, може попасти на його слід. До Гдині приїхали 16. червня, там він розстався з нареченою і пішов пішки до Цопот без ніякого документу; відти дійхав поїздом до Данцігу і навіязав зв'язок з мужчиною, якого вказала його наречена. Цей виробив Лебедеві документи на назвище *Євгена Скиби*. Назвища свого незнайомого не пригадує собі. Як дістав легітиміцію, постановив виїхати до Берліна, однак спізнився до корабля, що їхав із Цопот до Свінемінде та всім що йно на корабель, що відіждив 22. червня. Після приїзду до Свінемінде арештували його. В слідстві зізнав Лебедь різні подробиці про свій побут у Крикові, однак адреси не назвища українця, з яким навіязав зв'язок у Кракові, не хотів виявити. Заявив, що Карпинця і Климишина не знає.

Запитаний про назвище своєї нареченої, заявляє, що вона мешкала у Варшаві під фальшивим прізвищем *Квєцинської*. Правдивого назвища не хотів виявити. За Заржецьку поділає його наречену тільки у випозичальні, де абонувала книжки. Підчас свого побуту у Варшаві з ніким не удержував зв'язку, тільки з початком червня відідає його якийсь незнайомий мужчина. Цього мужчину прислала до нього його наречена. Цей мужчина приніс у валізі дві сумки для його нареченої. Він чекав у мешканні, доки Лебедь не спровадив своєї нареченої, якій він вручив пересилку. Переслуханий не міг пригадати собі, чи бачив вдруге цього мужчину. Зазначив тільки, що мабуть десь його бачив, але не пригадує собі подробиць цього бачення.

На запит, як перевів останній день свого побуту у Варшаві, Лебедь заявив, що з нареченою зустрінувся коло полудня, потім пішли на могилу невідомого вояка, щоб побачити вінець, що його зложив мін. Геббельс. Про вбивство міністра довідався шойно з газет.

Переслуханий 20. вересня Микола Лебедь подає, що не признається до вини, значить до того, що: 1) був членом ОУН, 2) будучи членом ОУН на П. припоручення допоміг невиявленому вбивстві вбити 15 червня 1934 р. у Варшаві мін. Перацького.

Зізнання обв. Дарі Гнатківської.

Після 10-хвилинної перерви на салью ввели підс. Дарію Гнатківську. Вона також відповідає по українськи, тому предсідник стверджує, що вона відмовляє зізнань і рішає відчитати її зізнання, зложений у прокураторських доходженнях та у слідстві.

Дарію Гнатківську переслухували у Львові 10. жовтня 1934. Тоді вона зізнала, що поліція арештувала її у батьків у Сподні (пов. Косів) в жовтні 1934. Коли ходила до школи, належала тільки до організації „Піаст“. Після її роз'яснення до інших організацій не належала. Політикою не займалася, в суспільнім житті не брала майже ніякої участі. ОУН знає тільки з преси, але солідаризується з тією організацією. Вона є прихильницею революційних метод, бо еволюційні засоби знадто довго тривають. На поодинокі вчинки ОУН, як саботажі і підпали, не має ще досі скристалізованого погляду та їх не осуджує ані не глорифікує. З нареченим перепишувалась раз у місяць, а його листи з приватних палила. Бандери не знає, Рика знає з вигляду. На запит, чи Лебедь є її нареченим, зізнається, що не знає. Він писав до неї з Чехословаччини і Берліна. До Львова приїхав у другій половині травня 1934, але з якою метою, вона не знає. Не знає ні Карпинця ні Климишина та ствердить, що ніколи не була у Кракові, Любліні, Варшаві і Познані, ані з ніким з цих міст не перепишувалась.

Едруге Гнатківську переслухували 11. 10. 1934 у слідчій арешті у Варшаві. Вона хотіла зізнавати по українськи. Шойно, коли її переклали, що суди і прокуратор, які її переслухують, не знають української мови, вона погодилась зізнавати по польськи. Не призналась до вини, значить до того, що 1) до 9 жовтня 1934 була членом ОУН на терені Польщі чи не в порядку, 2) приїхала до вбивства мін. Перацького, тим, що перемовила розвідку й обсервувати спосіб життя жертви та устійнила час, місце і найдогідніші умовини до вбивства.

На запити писаное, що 15. червня 1934 були у Варшаві. Приїхала туди зі Львова в середині травня 1934, одну добу пізніше від Лебеда, що мав чин гроші, просив її, щоб вони перевели деякий час у Варшаві. Про свій виїзд нікому не говорила. Ані у Львові, ні у Варшаві не була зголошена. З Варшави не висилала ніякої кореспонденції, але дістала переказом 100 зол. для Лебеда зі Львова, однак не знає, від кого. Не знає, чи Лебедь куди з Варшави виїздив. З Варшави виїхала з Лебедем 15. червня увечері в год. 21.30 поспішним поїздом на Гель. Цього дня до обідю ніде не виходила і не бачилася з Лебедем. Пізніше справляє, що можливо, що ходила з ним до Лазенкох. Обговорювали проект прогулянки на Гель. Лебедь сказав їй про вбивство мін. Перацького, про що довідався з преси, купив навіть надзвичайний додаток. Поборюючись, що поліція у зв'язку зі замхом провірюватиме мельдунки, Лебедь рішився виїхати. Підчас побуту Лебеда був телефон до господині. З розмови, яку вона телефонічно вела, виходило, що замх виконав українськ. Потім засудила подрібно свій побут у Гдині, Данцігу і Оліві. Вона відповідала Лебедю на корабель, що плив до Німеччини, мабуть 22. червня, а сама 25. або 26. червня виїхала.

Коли виїздила з Данцігу, не знала, що Лебедь арештований. Від якоїсь українки довідчався, що у зв'язку з убивством мін. Перацького арештували якогось українця, та не думала, що це може бути Лебедь.

Чи Лебедь належав до ОУН, не знає. Підсудна заперечує, будьто би хтонебудь поспішав за її дою легітиміції сестри її матери *Євгенії Никорікової*, ем. учительки на потреби ОУН. Рішавши Ярого і Кововальця знає тільки з газет. Зовсім не знає Карпинця, Климишина, Бандери, Митиля, Нелзевської, Спольського і Николішина.

Гнатківська переслухувана ще раз 15. жовтня 1934. р., поділа, що листувалась з Лебедем у вересні, жовтні, листопаді і грудні 1933. р., що був тоді у Берліні. Знала, що гроші Лебедеві присилає багатий дідуно. Не знала, що він заїждив ренний у наїзд на пошту в Горолку та що за ним шукає поліція. Батьки не знали, що її нареченим називається Лебедь.

5. березня 1935. р. Гнатківська відклікала свої зізнання з 11. 10. 1934. стверджуючи, що зізнала неправду щодо Галини Чапківської. Чапківська не привезла їй документів на назвище Галини Солецької, але Гнатківська сама переїхала кордон до Данцігу на основі легітиміції *Квєцинської*, що її мала при собі.

— Як ліцитують за податки. Коломийський суд розглядає справу надружжя урядової ви-
м. якого допустилися скарбові секвестратор
Ярослав Вишинський і Як Зелевський та пост-
ручковий поліції Станіслава Моздерж. В жовт-
н. р. Вишинський був у селі Вільхінці в хаті
терії податкового побора скарбового уряду
Городежани і зажадав від господаря Прокіпчу-
ка, щоби заплатив податок. Коли цей заявив,
що податок уже заплачений, Вишинський ска-
зав, що має заплатити податок також за бров-
и і зафінтував йому корову, молотильню, млино-
у і січкарю. За всім дітя Вишинський виве-
знов у Прокіпчука і сказав, що як до 15 міну-
не відстане грошей за податок, зарю перевер-
ліцитує. І спрваді свою погрозу виконав,
хоча на основі закону ліцитувати віднош-
но за два тижні від екзекційного заняття
Вишинський продав зафінтовану корову, та-
купив постеручковий Моздерж за 35 зол. і за-
дав її податку за 50 зол. В ліцитації брав учас-

